

De veilige stad - een plek voor jongeren.

In het kader van de Wereld Habitat Dag vond op 5 oktober 1998 een conferentie plaats met als thema 'De veilige stad - een plek voor jongeren'. Wereldwijd hebben steden te kampen met problemen als misdaad, geweld en onveiligheidsgevoelens, die het dagelijks leven van bewoners treffen. In Nederland is gekozen voor het subthema 'Geef jongeren een plek'.

RENSKE EMMELKAMP*

De conferentie vroeg aandacht voor het feit dat jongeren niet alleen onveiligheid op straat veroorzaken, maar zich ook zelf onveilig voelen. Uit verschillende landen werden voorbeelden rond het thema veiligheid, steden en jongerenparticipatie gepresenteerd. In Nederland en vele andere landen is er bij de inrichting van de woonomgeving meestal weinig aandacht voor de wensen van jongeren. Zowel de verkeers- als sociale veiligheid laat in veel buurten te wensen over. Bij de inrichting van nieuwe wijken wordt meestal nog wel gedacht aan een aantal wipkippen of een voetbalveldje, kinderen die daarvoor te groot zijn moeten vaak een eigen plek creëren. Op veel plaatsen in de openbare ruimte waar jongeren elkaar ontmoeten leidt dit tot overlast. De doelstelling van deze Wereld Habitat Dag was jongeren zelf te betrekken bij het beleid rond de veiligheid in steden. Dat gebeurt tot op heden nog te weinig, zoals bleek uit de discussie tussen verschillende genodigden, variërend van wethouder, advocaat-generaal van een Gerechtshof, zelfstandig ondernemer, tot deelnemer aan het *Streetwise project*. Met de videofilm 'Straat en Daad' werd gepoogd om in ieder geval de jongeren zelf aan te zetten tot nadenken over en te participeren in de discussie over hun betrokkenheid bij veiligheid in de eigen buurt.

PARTICIPATIE

Een praktijkvoorbeeld van het betrekken van jongeren bij het werken aan een veilig stad is de *Corporación Región*. Dit is een in 1989 opgerichte niet-gouvernementele organisatie die actief is in de meest gewelddadige stad ter we-

reld, Medellín in Colombia. Jongeren in Medellín zijn naast aanstichters van geweld in zeer hoge mate slachtoffer van geweld. Medellín is een stad van contrasten, wat ook tot uitdrukking komt in de openbare ruimte. De rijkere buurten worden gekenmerkt door grote wooncomplexen en met hekken afgesloten privé-ruimten. In volksbuurten is openbare ruimte zeer schaars. Terwijl jongeren uit de welgestelde klassen zich kunnen vermaken in recreatiecomplexen en clubs, zijn jongeren uit de onderste lagen van de bevolking aangewezen op de geringe ruimte op straat of een enkele

een buurt, zeurende ouderen, hard optredende politieagenten, slappe gemeentebtenaren en als laatste maar zeker niet minder belangrijk, de brutale amorele jongeren, aan de orde gesteld. Paul Watson, een voormalig gang-leider uit een achterstandswijk in de Verenigde Staten, had al eerder op de dag het belang van goede communicatie aan de orde gesteld. In de vorm van een *Community Youth Development-project* geeft hij wereldwijd cursussen aan jongeren, politiemensen en ouderen over omgang met jongeren onder het motto spreek jongeren aan op hun kunnen en niet

Jongeren moeten hun eigen ruimte creëren. Foto: Marianne Bronkhorst

sportplaats in de buurt. De *Corporación Región* heeft een jongerengemeenteraad ingesteld. Op deze manier wordt er een beeld verkregen van wat de jongeren zelf als hun belangrijkste problemen en wensen zien.

RESPECT

Als sluitstuk van de dag werd na alle discussies over samenwerken aan een veilige stad het woord gegeven aan jongeren zelf. De belangrijkste agendapunten volgens de jongeren voor 'een veiligere stad - een plek voor jongeren' zijn de volgende:

- * Respecteer ons;
- * Wees niet bang, durf ons te benaderen, ook wij willen praten;
- * En, tenslotte: ook wij zijn op zoek naar een veilige plek.

Op zoek naar een eigen plek in de buurt hebben jongeren ook met anderen te maken, zoals duidelijk werd gemaakt in een videopresentatie in de vorm van een show van Jerry Springer. Op cynische wijze werd hierin het belang van communicatie tussen verschillende groepen in

op hun falen. Hierbij put hij levendig uit zijn eigen ervaring. Toen hem werd voorgehouden wat zijn betekenis voor de buurt zou kunnen zijn, heeft hij de gang achter zich gelaten en is hij zich gaan inzetten voor de verbetering van de leefomgeving en de creatie van een plek voor jongeren. De warme maaltijden die hij hierbij kreeg waren overigens niet onbelangrijk.

Jongeren moeten dus niet als probleemgeval worden benaderd, maar als een groep die een eigen bijdrage kan leveren aan een veilige stad. Op deze Wereld Habitat Dag bleek meerdere malen dat dit nog te weinig wordt gedaan. Zo lag het accent niet altijd op 'de stad - een veilige plek voor jongeren', maar te vaak op 'de stad - een onveilige plek door jongeren'.

*De auteur is verbonden aan het onderzoeksinstituut AME van de Universiteit van Amsterdam en werkt aan een proefschrift over het vrijetijdsgedrag van jongeren

Literatuur:
Wereld Habitat Dag 1998: De veilige stad - een plek voor jongeren. (1998). Tijdschrift voor de Volkshuisvesting. Vol. 4, nr. 6., pp. 2-15.